

Datum: 2021-09-24
Word och PDF
Vår referens:
Maria B Olofsson

Er beteckning:
Dnr S2021/06359

Till:
Kulturdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
petra.zetterberg@regeringskansliet.se

Sveriges Museer om promemorian Vaccinbevis som smittskyddsåtgärd (S2021/06359)

Riksförbundet Sveriges Museer tackar för möjligheten att lämna synpunkter på promemorian *Vaccinbevis som smittskyddsåtgärd*. I dagsläget är det klart att begränsningen av antal deltagare vid allmänna sammankomster tas bort nästa vecka. Promemorians förslag om system som gör det möjligt att använda vaccinbevis handlar således om ett eventuellt framtida införande, vid försämrat smittläge. För museerna är frågan främst aktuell gällande programverksamheten som under pandemin kraftigt begränsats alternativt anpassats. Under en period höll många museer helt stängt på regeringens anmodan där man avrådde från museibesök. Vi ser möjligheten att ett nytt sådant olyckligt scenario med nedstängd kultur kan undvikas med vaccinbevis.

Sammanfattning av Riksförbundet Sveriges Museers synpunkter

- Sveriges Museer ser införande av vaccinbevis vid en ökad smittspridning i samhället som en mer rimlig och konstruktiv åtgärd än en ny stängning alternativt stark begränsning av verksamheterna.
- Signalen som ett mer allmänt införande av vaccinbevis ger skulle kunna vara fördelaktig för många av våra medlemmar i fråga om möjligheten att arrangera fullvärdig publik verksamhet men också för öka trygghetskänslan inför besök.
- Sveriges Museer vill dock poängtera att tillgängligheten för alla som den beskrivs i Museilagen är grundläggande för de offentliga museerna.
- Vaccinbevisens äkthet bör kunna verifieras utan att museerna behöver införa kostsamma system
- Vi ser positivt på att personer under 16 år undantas. För den andra undantagna gruppen, de som av medicinska skäl inte kan vaccinera sig, ser vi viss problematik om de inte kan verifiera detta vid inpassage.

Sveriges Museer tar tillvara och driver den svenska museibranschens gemensamma intressen. Vi företräder cirka 230 medlemsinstitutioner från hela landet vilket motsvarar 80 procent av besökarna och samlingarna i museisverige. Våra medlemmars huvudmannaskap, storlek, förutsättningar och inriktning ser mycket olika ut.

Synpunkter från Sveriges Museer

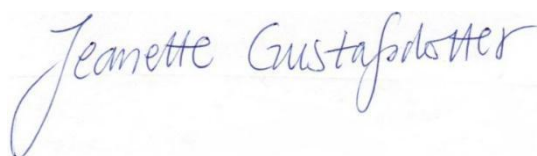
Under pandemin har tillgången till kultur försämrats för medborgarna. Vi ser i vår senaste undersökning att det fortfarande finns en viss tveksamhet att återbesöka museiverksamheter som haft stängt. Detta trots att museerna nogsamt arbetar med smittsäkring av besök. Särskilt i storstäderna är detta tydligt, vilket även sammanfaller med att turismen inte återhämtat sig än. Skulle smittläget återigen bli oroande är vårt val i så fall vaccinbevis om det står mot risken att återigen behöva stänga ner museer. Tryggheten med vaccinbevis kan verka positivt på viljan att såväl besöka kulturinstitutioner som att resa och därmed också på möjligheterna till återhämtning av besöksnivåer på museerna. På sikt kan det också få positiv påverkan på museernas ekonomiska situation och möjligheter att fullgöra sina uppdrag. För de av våra medlemmar vars verksamhet helt eller delvis finansieras av entréintäkter har pandemins effekter varit svåra att hantera. Vi överblickar ännu inte konsekvenserna fullt ut men några verksamheter kommer att ha svårt att återhämta sig och behöver allt stöd man kan få.

Samtidigt är tillgängligheten till det allmänna museiväsendet en av baserna i Museilagen. I 7§ står att "Utställningar och annan publik verksamhet vid ett museum ska vara tillgänglig för alla och anpassad till användarnas olika förutsättningar." Om vaccinbevis införs kan det inskränka medborgares **rätt till kultur** som också står inskriven i regeringsformen. För museerna som infattas i det allmänna museiväsendet krävs särskilda ställningstaganden och möjligen alternativa besöksmöjligheter för att motivera exkludering under perioder med vaccinpass.

I promemorian anges att det är EU:s digitala covidbevis som kan komma att gälla vilket enligt bedömningen ska kunna vara enkelt att visa upp. Vi vill ändå i vårt svar särskilt föra fram att det eventuellt kan tillkomma kostnader för verifiering av vaccinbevisens äkthet. Det är viktigt att inga kostsamma tekniska investeringar drabbar redan hårt ekonomiskt prövade museer.

I anslutning till denna fråga ser vi mycket positivt på att de yngre besökarna inte ska behöva vaccinbevis så att tillgängligheten till museerna för denna viktiga grupp inte hämmas. Vad gäller den andra undantagna gruppen, personer som inte kunnat vaccinera sig av medicinska skäl, så ser vi hur ett system (med undantagsbevis) för att de ska kunna verifiera detta skulle underlätta hanteringen för museernas entrépersonal.

Remissvaret har beretts tillsammans med Sveriges Museers styrelse vars ledamöter representerar museisveriges nationella, regionala och lokala museer.

Jeanette Gustafsdotter
Generalsekreterare
Riksförbundet Sveriges Museer